

ГЛАВА 1

ИДЕНТИТЕТ

Основно ниво

Јас во мојата средина

1.1 Што сакам

Јас сум машко/јас сум женско и она што го сакам и правам е во ред

1.2 Мои персонални симболи (грб I)

Ова сум јас

1.3 Ова е нашиот грб (грб II)

Ние сме силни како група бидејќи сме поединци

1.4 Поединци и групи

Јаките страни на поединците како потенцијал на општеството

Глава 1: Основен концепт „Идентитет“ (основно ниво)

Основни информации за наставниците: Како самоперцепцијата на учениците влијае на нивниот идентитет, нивното учеството во групи и нивниот поглед на општеството?

„Идентитетот“ во психолошки контекст е поврзан со самоперцепцијата (ментален модел на една личност за самиот себе), самовербата и индивидуалноста. Половиот идентитет е важен дел од концептот на идентитет. Тоа до одредена мера диктира како една индивидуа ќе гледа на себе, и како поединец и во односите со другите, и поради тоа го диктира и потенцијалот кој тој или таа може да го дадат во една група.

“Идентитетот” во социолошки контекст се фокусира на концептот за модел-однесување – пристојно однесување. Во однос на тоа, индивидуата го открива својот идентитет со учење на социјалните улоги и со неговата или нејзиното лично искуство во овие улоги.

Сепак “Идентитетот” најчесто се користи за да се опише личен идентитет – сите нешта кои една личност ја прават уникатна. Во меѓувреме, социолозите најчесто го користат овој термин за да опишат социјален идентитет, или збирот на учествувања во групи кои ја дефинираат индивидуата.

Од ова се гледа дека идентитетот е многу важен на повеќе полиња. Ако идентитетот овде се разгледува во рамките на ОДГ/ОЧП тогаш тој има специфичен карактер: ако луѓето точно ја знаат својата позиција тогаш тие можат да се поддржат еден со друг индивидуално и во група. Тоа е долгорочен процес во кој еден човек постојано се менува. Поради ова, дефинирањето на идентитетот на еден човек или изнаоѓање на истиот мора да биде поддржан од најрана возраст. Тоа не треба да се прави со дидактички постапки туку со давање можност на индивидуата да се пронајде самата себе, со сите предности и недостатоци кои доаѓаат со тоа. Отворена и демократска држава може да функционира само ако индивидуите можат да бранат други индивидуи, без притоа да се загубат самите себеси во процесот.

Целта на образованието на демократско општество е да се поддржи развојот на компетенциите на овие полиња. Оваа лекција е со следниот компетентски профил:

Компетенции во...		
Политичка анализа и суд	Употреба на методи	Донесување на политички одлуки и дејствување
**	***	*

Активности

Во оваа лекција можат да се користат различни активности за поддршка на учениците. Наставникот мора да одлучи дали сите или само неколку ученици имаат потребна дополнителна подготовка за да можат да работат со овие Активности.

- Пребарување во библиотека
- Пребарување на Интернет
- Повеќе интервјуа и анкети
- Интерпретирање на слики
- Мисловни мапи
- Повеќе на постери
- Одржување на изложби
- Планирање и правење презентации
- Подготвување фолии за графоскоп или Power Point презентации
- Пишување написи за во весник
- Драматизација
- Учество во дебати

Глава 1: Идентитет

Јас во мојата околина

Како самоперцепцијата на учениците влијае врз нивниот идентитет, нивното учество во групи и нивниот поглед на општеството?

Наслов на лекција	Цели на учењето	Задачи на ученикот	Ресурси	Методи
Лекција 1: Што сакам	Учениците ги откриваат своите и способностите и знаењата на другите. Стануваат свесни за ефектите од половите стереотипи.	Учениците ги запишуваат своите карактеристики и однесување во четири категории. Ги разменуваат одговорите со своите ученици и ги дискутираат истите.	Хартија и моливи, копии од материјалите (табела “сакам и не сакам”)	Индивидуална и групна работа, пленарна дискусија
Лекција 2: Мои персонални симболи (грб I)	Учениците си ја зголемуваат самодовербата со препознавање и вреднување на нивните позитивни страни	Учениците создаваат свои лични симболи кои ќе бидат дел од грбот на целата група. Тие си поставуваат прашања самите на себе за својата самоперцепција и ги користат јаките страни идентификувани во лекција 1. Учениците формираат групи како предуслов за час 3.	Табели од претходната лекција, копии од грбот (две на еден ученик), пенкала во боја, ножици	Индивидуална работа, формирање на групи
Лекција 3: Ова	Учениците	Во групи од по	Копии од	Групна работа

е нашиот грб (грб II)	стануваат свесни за потенцијалот на своите индивидуални јаки страни кои ги придонесуваат на групата. Знаоѓаат име и мото за групата.	четири ученици, учениците (ова учениците да го нема) ги објаснуваат нивните лични симболи на другите членови на групата. Креираат заеднички грб и се договараат за име, мото и заеднички симбол за групата. Учениците го презентираат својот грб пред класот.	грбот од претходниот час, пенкала во боја, лепило	(четири ученици во група) и групна презентација
Лекција 4: Поединци и групи	Низ дискусија, учениците осознаваат дека индивидуалните јаки страни на секој ученик имаат потенцијал во самата група. Ги разбираат концептите на групна работа и поделба на задачите. Можат да идентификуваат групи во општеството каде различни карактеристики треба да се комбинираат за да се биде успешен.	Учениците разговараат за своите јаки страни и ги поистоветуваат со други искуства во ситуации надвор од училиштето. Во сесија на Бура на идеи, тие идентификуваат ситуации каде различни способности се потребни за успешноста на групата.	Табла или flipchart	Пленарна дискусија.

Час 1

Што сакам

Јас сум машко/јас сум женско и она што го сакам и правам е во ред

Цели на учењето	Учениците ги откриваат своите и знаењата и способностите на другите. Стануваат свесни за ефектите од половите стереотипи.
Задачи на учениците	Учениците ги запишуваат своите карактеристики и однесувањето во четири категории. Ги разменуваат одговорите со своите ученици и ги дискутираат истите.
Ресурси	Хартија и моливи, копии од материјалите (табела “сакам и не сакам”).
Методи	Индивидуална и групна работа, пленарна дискусија.

Опис на часот

Наставникот ја презентира темата со поставување на прашања како што се „Какви активности сакаш да правиш?“, „Какви активности не сакаш да правиш?“, „Какви активности прават девојчињата?“ и „Какви активности прават момчињата?“ Наставникот ги чека учениците да размислат за своите одговори и потоа ги прашува за тие да одговорат.

Како втор чекор, наставникот им дава на учениците копија од материјалите, моливи и пенкала. Учениците треба да ја свиткаат копијата од материјалот на половина, и да го користат само тој момент. Потоа наставникот им ги дава следните инструкции:

- Напиши дали си момче или девојче.
- Напиши пет работи кои сакаш да ги правиш.
- Напиши пет работи кои не сакаш да ги правиш.
- Напиши пет работи кои не сакаш да ги правиш и кои не ги правиш.
- Напиши пет работи кои не ги правиш, а би сакал да ги правиш.

До секоја активност која ја напишазначи дали е во ред твојот пол тоа да го прави (ако си машко дали е во ред тоа да го прави машко, а ако си женско дали е во ред тоа да го прави женско)

Кога учениците ќе завршат, наставникот им кажува да одат низ училницата и да ги разменат своите одговори со други пет ученици. Нивните одговори треба да ги забележат на долниот дел од страната.

Наставникот им вели на учениците да се соберат и да седнат во круг. Потоа започнува пленарната дискусија, користејќи ги следните прашања како упатства:

- Што мислиш за одговорите на твоите соученици? Дали беше изненаден/а?
- Кои се работите кои само ти можеш да ги правиш?
- Кои од работите што ги прават твоите соученици најмногу ти оставија впечаток?
- Дали има некои исти заеднички идеи во работите кои учениците сакаат да ги прават, ама не ги прават?
- Што ќе се случи ако женско направи машка работа? Или ако машко направи женска работа?
- Како членовите на твоето семејство би ги одговориле овие прашања?
- Зошто одговараме на начинот на којшто одговараме? Зошто мислиме дека некои работи треба да ги прават само женски, а некои само машки?

Како последен чекор поврзете ги прашањата со концептите на ОДГ/ОЧП:

- Што ќе се случи ако некој не знае за работите кои сакаш да ги правиш и ги правиш?
- Што ќе се случи ако некој не знае за работите што не сакаш да ги правиш, а ги правиш?
- Кој одлучува што можат да прават женските, а што можат да прават машките?
- Што ќе се случи ако работите што можат да ги прават машките и женските се ограничени?
- Дали мислиш дека улогите ќе останат какви што се? Дали секогаш било така?

Дополнително: Часот може да продолжи со фокусирање на прашањето што е тоа што учениците не го прават, а сакаат да го прават. Наставникот се обидува да најде решение заедно со учениците за тоа како овие работи можат да бидат направени во училишен контекст.

Час 2

Мои персонални симболи (грб I)

Ова сум јас

Цели на учењето	Учениците си ја зголемуваат самовербата преку препознавање и вреднување на нивните позитивни страни.
Задачи на учениците	Учениците создаваат свои лични симболи кои ќе бидат дел од грбот на целата група. Тие си поставуваат прашања самите на себе за својата самоперцепција и ги користат јаките страни идентификувани во лекција 1. Учениците формираат групи како предуслов за лекција 3.
Ресурси	Табели од претходната лекција, копии од грбот (две на еден ученик), пенкала во боја, ножици.
Методи	Индивидуална работа, формирање на групи.

Информација

Во Европската традиција, државен грб, или уште поточно наречен постигнување, воени симболи или најчесто само грб, е дизајн кој и припаѓа на одредена личност (или група од луѓе), кои го користат и се користи од нив за најразлични потреби. Историски, грбовите биле користени од витезите за да можат да се разликуваат од непријателските војници. Во Континентална Европа обичните луѓе можеле да присвојат грбови од градот во којшто живееле. За разлика од печатите и амблемите, грбовите имаат формална дескрипција која што е изразена преку шари. Во 21ви век грбовите сè уште се во употреба од страна на разни институции и поединци (на пример неколку универзитети имаат упатство како нивните грбови можат да се користат со цел да се заштити нивната употреба). Уметноста за дизајнирање, опишување, изложување и нотирање на грбовите се нарекува хералдика. Употребата на грбовите од страна на земји, држави, провинции, градови и села се нарекува граѓанска хералдика.

Опис на часот

1. Вториот час започнува со формирање на групи од по четири ученици. За формирање на групите се препорачува користење на активност – игра за формирање на групи како што е

делење на картички во четири бои или слики во сетови од четири итн. Учениците треба да си ги најдат своите партнери и да ја формираат групата.

2. Следно, учениците седат заедно во групи. Секој ученик добива копија од грбот. Една копија од грбот се поставува на средина од масата. Грбот е поделен на четири дела и секој ученик треба да одбере по еден дел. Учениците треба да ги напишат своите имиња со молив на копијата која се наоѓа на средина на масата. На своите копии учениците треба да го исечат нивниот личен дел од грбот.

3. Потоа наставникот треба да им рече на учениците да размислат за личните симболи кои би ги користеле за да се претстават себеси. Мотото на оваа задача треба да биде “ова сум јас”. Поентата на оваа задача треба да биде “ова е тоа што јас го придонесувам во групата”. За тоа наставникот треба да им каже на учениците да ги извадат табелите кои ги направија на првиот час. Тие би можеле да добијат некои идеи од “сакам да правам и правам” и “не правам, но би сакал да правам”. Потоа, треба да најдат симболи кои ќе ги претставуваат нивните јаки страни и кои ќе ги нацртаат во својот дел. Следните прашања би можеле да им помогнат:

- Како се гледаш себеси?
- Што ти треба?
- Што си способен да правиш?
- За што ти е жал кога размислуваш за својот живот?

Час 3

Ова е нашиот грб (грб II)

Ние сме силни како група бидејќи сме индивидуи

Цели на учењето	Учениците стануваат свесни за потенцијалот на своите индивидуални јаки страни кои придонесуваат во групата. Изнаоѓаат име и мото за групата.
Задачи на учениците	Во групи од четири, учениците ги објаснуваат нивните лични симболи на другите членови на групата. Креираат заеднички грб и се договараат за име, мото и заеднички симбол за групата. Учениците го презентираат својот грб пред класот.
Ресурси	Копии од грбот од претходниот час, пенкала во боја, лепило.
Методи	Групна работа (четири ученици во група) и групна презентација.

Опис на часот

Продолжувајќи од час 2, учениците ги дискутираат симболите кои ги имаат направено и ги искажуваат своите ставови. Потоа наставникот им вели на учениците да ги направат следните задачи:

- Објасни го твојот симбол/и на членовите на својата група
- Залепи ги сите делови од симболот/ите на твојот грб
- Најди заеднички симбол за твојата група (средина), мото за твоите идеи (горен дел) и име за твојата група (долен дел).

Наставникот треба да му каже на учениците дека треба заеднички да донесуваат одлуки за да може секој да се идентификува со одлуката.

Комплетираните грбови потоа се презентираат на пленарната сесија од страна на еден член на групата и се ставаат заедно со другите на сидот.

Час 4

Поединци и групи

Силните страни на поединците како потенцијал на општеството

Цели на учењето	Низ дискусија, учениците осознаваат дека индивидуалните јаки страни на секој ученик имаат потенцијал на самата група. Ги разбираат концептите на групна работа и поделба на задачите. Можат да идентификуваат групи во општеството каде различни карактеристики треба да се комбинираат за да се биде успешен.
Задачи на учениците	Учениците разговараат за своите јаки страни и ги поистоветуваат со други искуства во ситуации надвор од училиштето. Во сесија на Бура на идеи, тие идентификуваат ситуации каде различни способности се потребни за успешноста на групата.
Ресурси	Табла или хартиена табла (flipchart) ³ .
Методи	Пленарна дискусија.
Информација <p>Дискусија, (размена на аргументи, од Латински <i>discussion</i>, т.е. аргумент) е специфична форма на вербална комуникација помеѓу две или повеќе личности во која едно или повеќе прашања се дискутираат, со тоа што секоја страна застапува по едно гледиште. Дискусијата треба да се одвива во духот на меѓусебно почитување. Добар начин за дискутирање бара од учесниците да дозволат другите да си го искажат своето мислење, па дури и да ги охрабрат да го направат тоа, а не само да се наметнува нивното мислење, и внимателно да ги разгледуваат истите, а не остро и отсечно да ги отфрлаат. Личните квалитети како смиреност, држење и учтивост претставуваат предност и за двете страни. Во најдобар случај, дискусијата ќе доведе до решавање на проблемот или компромис кој ќе биде прифатен од сите вклучени страни.</p> <p>Во модерните општества, дискусиите се цивилизирани- ненасилни- начини за справување со контроверзија и справување со конфликти на интереси и цели. Токму поради тоа, конфликтите не се потиснуваат туку се решаваат. Со изучување и вежбање на своите вештини за дискусија, учениците го изучуваат основниот елемент за постигнување и одржување на мир во едно општество.</p>	

³ Flipchart- постер хартија

Опис на часот

Учениците седат во своите групи и пред секоја група има flipchart.

Имаат за задача да спроведат дискусија во три чекори (ова исто така може да се виде во материјалот за учениците):

- Размисли за предностите кои ги нацртавте или напишавте на вашиот грб и напишете ги на flipchart-от.
- Дискутирајте во кои ситуации овие предности би можеле да и помогнат на твојата група. Размислете за примери и запишете ги.
- Како трет чекор, размислете за ситуации надвор од училиштето. Каде може овие предности и способности да се од помош? Како индивидуа? Како група?

Кога учениците ќе завршат, тие формираат круг за да ги дискутираат резултатите од пленарната сесија.

Улогата и задачата на наставникот е да ја насочува дискусијата во контекст на тоа учениците да го осознаат концептот на користење на поединечните јаки страни и предности и способности како извор на моќ во групата.